

shington, D. C. a současně s registrací, zapraviv poplatek 1 dollar. Dram. skladby uveřejněné vyžadují k získání ochrany téhož postupu jako knihy; neuveřejněné získávají ochrany pouhým uložením kopie. Hudební skladby jsou chráněny podobně jako skladby dramatické. V případě uveřejnění je zapotřebí nového uložení a zápisu. Umělecká díla (malířská neb sochařská) jsou chráněna po zaslání fotografie díla na Cop. Office se žádostí a poplatkem. Časopisy — podobně jako knihy. — Pokud filmu se týče, dlužno podotknouti, že kopie filmu mohou býti opět vyzvednuty zástupcem oprávněného ihned po vyhotovení registrace; činí se tak z toho důvodu, že kopií filmu se zhotovuje nepatrný počet, nehledě k tomu, že jsou velmi cenné. —

Přednáška nabyla zajímavosti též tím, že před ní zmínil se prof. Dr. K. Herman-Otavský o nynějším stavu našeho autorského práva a o jeho nejbližších změnách.

M. Jirásek.

Exkurse semináře profesora dra Mildschuha do Úpice a Náchoda.

Exkurse tato uspořádána byla do textilních továren v Úpici a Náchodě dne 25. a 26. května tohoto roku. Exkurse podobné jsou pro ty, kdož se zabývají nár. hospodářstvím nesmírně důležité, neboť pravý hospodář nesmí znáti svůj obor jen z mrtvých liter knih a časopisů, nýbrž on musí míti především znalost skutečného hospodářského života, který je předmětem jeho studií; pak bude cítiti pod mrtvými literami tep a život všech hospodářských jednotek a hlavně bude moci stále skutečností ověřovati všechny theorie, které se mu předkládají. Je-li tedy cílem těchto exkursí seznání toho skutečného hospodářského života v jeho jednotlivých složkách, pak bylo cíle tohoto exkursí naší plně dosaženo. Pod vedením p. prof. dra Mildschuha přibyla výprava 25. V. do Úpice, kde byla skvěle přijata a pohoštěna p. velkopřumyslníkem Morawtzem, který pak spolu s p. ředitelem továrny provedl výpravu svými závody. Jistě mluvím ze srdce všech účastníků, vzdávám-li ještě na tomto místě p. velkopřumyslníkovi za jeho laskavé přijetí náš srdečný dík. Přádelská a tkalcovna juty fmy Morawetz spolu s přádelnou lnu je největším podnikem tohoto druhu v Československu. Má 6000 vřeten. 1600 dělníků, z čehož dnes pracuje asi na 900. P. Morawetz nám též učinil zajímavá sdělení o technice obchodu s jutou. Juta, která roste jen v Indii, se nakupuje prostřednictvím londýnských a hamburských agentů v Kalkutě, odkud se vozí k nám přes Hamburk. Zde se zadrží 10% nákladu pro event. spory před arbitračním soudem v Londýně. Všechn nákup u nás provádí Ústř. svaz čsl. jutových továren v Úpici. Průmysl tento je odkázán na export, který v státech nástupnických je stížen kromě jiných okolností též drahou naší dopravou; tak doprava jutových tovarů z Úpice do N. Yorku je lacinější než z Úpice do Bratislavě! Dnes je hlavní odbytiště jutových tovarů Unie. Prohlídkou humanitních ústavů fmy, hlavně dětské útulny, prohlídka byla skončena.

26. v. prohlédla výprava za laskavého vedení p. ředitele Maliny velkou tkalcovnu, bělidlo, úpravnu a barevnu fmy Ed. Doctor v Náchodě. Továrna tato má 1152 stavů a 1100 dělníků, z čehož dnes pracuje asi 60%. Jeden dělník obsluhuje 3 stavu, dříve jen 2, čímž výkonnost značně stoupla. Konečně byla navštívena přádelna bavlny Akc. spol. textilních závodů dř. J. Mautner, kde výpravu ochotně provedli pod vedením p. disponenta Papeže úředníci společnosti. Ohromné továrny této společnosti v Náchodě, po Liebigových továrnách v Liberci u nás v bavlnářském průmyslu největší, se skládají z přádelny, tkalcovny, barevny, úpravny a bělidla, zaměstnávají na 4000 lidí, 120.000 vřeten, 1600 stavů. Závody tyto, které náležejí velkému trustu bavlnářskému, jsou zaměstnány celkem plně. Tím exkurse shlédla celý způsob bavlnářské výroby, od předání surové bavlny až po barvení hotových tkanin a výrobu pestrého zboží, vyjímajíc jen potiskování látek.

St. Řežný.

O finančním hospodářství svazů samosprávných. V čísle 4—5 ročníku XIII. výborně redigovaného Věstníku poradního sboru českých